

Doubt

Arnold Brookhuis

Arnold Brookhuis woont en werkt sinds 2000 in Canada

Mei 2013. Ik bevind me op tien uur reizen van Montreal, in het stadje Maria, Gaspé Peninsula. Mijn schoonvader is overleden en wordt hier begraven. Twintig uur autorijden in een weekend, ik kijk er niet meer van op. De trein of het vliegtuig nemen is geen optie: de eerste rijdt onregelmatig en het laatste is te duur. Ik kan voor hetzelfde geld naar Amsterdam vliegen.

Juli 2000 verhuis ik naar Montreal om met mijn partner samen te kunnen zijn. Pierre-Paul is choreograaf en regisseur in Québec, ik ben AV-technicus in Het Muziektheater Amsterdam en klaar voor een nieuwe uitdaging. Hij bezit een leuk huis met tuin in Montreal en ik woon in een klein, door herrie omgeven appartement in Amsterdam. De beslissing is snel genomen.

Een concreet plan voor nieuw werk heb ik op dat moment nog niet, laat staan voldoende kennis van de Franse taal om direct op het toneel te functioneren. Het is nogal lastig als iemand je om een *casque* vraagt en je niet begrijpt dat hij een headset ofwel *casque d'écoute* bedoelt. Die eerste zomer kan ik echter toch als technicus aan de slag – bij wijze van uitzondering in het Engels. Het taalprobleem getackeld, maar daarmee ben ik er nog niet. Daar sta ik dan, in een aftands cultuurcentrum met een lullig mixertje en, oh jee, kapotte kabeltjes. Niks geen audiovisuele afdeling om op terug te vallen: ik moet ze zelf maar gaan kopen bij de plaatselijke *Radio Shack*. Is het de moeheid, het Franse gewauwel, of de plotselinge realisatie dat ik een *Big Decision* heb genomen door

te verhuizen? Ik voel me erg alleen en het huilen staat me nader dan het lachen.

Ook op andere vlakken moet er nog geknokt worden. Sinds mijn vijftiengste ben ik seropositief en dan is immigratie eigenlijk uitgesloten. Het duurt vier jaar voordat ik een *Permanent Residency* heb. Gelukkig kennen ze hier geen detentiecentra en zijn de *immigration officers* erg vriendelijk. Ik mag de procedure thuis afhandelen én ondertussen werken, iets waar ze in Nederland nog wat van kunnen leren.

Fast Forward nu naar 2013. De aanhouder wint. Ik ben inmiddels volledig geïntegreerd en communiceer in welke taal je maar wilt. Sinds 2011 werk ik als Hoofd Audiovisuele Dienst van het Montreal Museum of Fine Arts, één van de grootste musea in Canada en wellicht bij sommige lezers bekend als de maker van de Gaultier tentoonstelling die onlangs in Rotterdam te zien was. Ik ben beland in een internationale werkomgeving met mensen uit alle windstreken: Québécois, Canadezen, Fransen, Egyptenaren, Russen, Chilenen, you name it. Erg leuk. Maar, mijn typisch Nederlandse, soms kritische houding heb ik niet afgeleerd. Ik dacht eigenlijk dat ze me hierom hadden aangenomen maar dat bleek niet zo te zijn. Canadezen en Québécois zijn nu eenmaal erg beleefd: nee zeggen of kritiek uiten op een plan staat vaak gelijk aan een persoonlijke belediging. Eerst tot tien tellen voordat ik mijn mond open doe.

De pyramidale structuur van bedrijven in Noord-Amerika, waaronder in zekere zin ook het museum, blijft me intrigeren. Het zijn organisaties die veelal eigendom zijn van één persoon (Cirque du Soleil) of van één familie (Walmart). Medewerkers wachten op opdrachten die van bovenaf komen, en 'bovenaf' verwacht in het algemeen geen replek van de medewerkers. Ik vind dat niet altijd even bevredigend. De arbeidscultuur waarin ik grootgebracht ben – die van meester en leerling, van dialoog en kennisuitwisseling – die kennen ze in Québec maar mondjesmaat. Ik sta altijd weer verbaasd als zelfs mijn eigen employeés bij een lastige situatie als kippen naar het onweer blijven kijken, totdat ik het even spreekwoordelijke konijn uit de hoed tover om de boel weer op gang te krijgen. *Come on guys*, neem wat initiatief! Ik ontsla je heus niet, althans... niet zo snel als sommige van mijn collega's.

Blijf ik voor eeuwig in Quebec? Ik denk het niet. Ik mis Europa te veel. Alle bezuinigingen ten spijt: op het gebied van cultuur gebeurt er in Europa nog steeds meer dan in Noord-Amerika. Maar ik doe het niet al te overhaast: mijn bedrijf met 13 medewerkers – ik ben subcontractor – loopt goed en ik spaar eindelijk weer wat geld. Hier naartoe verhuizen was lastig en duur, maar is als levens- en werkervaring meer dan de moeite waard. Blijven of verdergaan – ik ben er nog niet uit. Tot dat moment daar is volsta ik met een quote van John Lennon. 'Life is what happens to you while you're busy making other plans.' ◀